

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Емил Костадинов Бузов

за дисертационен труд на тема: **„Обучение – онлайн и неформално образование за интегриране на деца на бежанци и имигранти“**
за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика - Интеркултурно възпитание)

Обучаваща институция: Софийски университет „Св. Климент Охридски“, **Факултет по науки за образованието и изкуствата.**

Дисертант: Хараламбиа Йоаннис – Сиристатиду

1. Данни за дисертацията, автореферата и публикациите

До този момент по отношение на процедурата за провеждане на конкурса не са представени сведения за допуснати нарушения. Представен е Протокол за проверка на оригиналността на дисертационния труд, както и Становище във връзка с процедурата за предотвратяване на плагиатство в дисертационни трудове.

Дисертационният труд, който Хараламбиа Йоаннис – Сиристатиду предлага за обсъждане е с теоретико-изследователски и практико-приложен характер. Той е обсъден и предложен за защита на заседание на катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ към факултета по науки за образованието и изкуствата на Софийски Университет „Св. Климент Охридски“ проведено на 27.04.2025 г. Съдържанието на дисертацията включва три основни глави, като цялостния текст е в обем от 179 страници, който включва 80 таблици, 92 фигури. Цитираната литература обхваща 115 заглавия.

Приложен е автореферат, който съдържа 41 страници с 12 графики и хистограми и отразява съдържанието на дисертационния труд, като дава цялостна представа за неговата структура и за резултатите от изследването. Структуриран и оформен е съобразно изискванията. Приложени са анотации на 3 статии, които отразяват различни аспекти на дисертационното изследване.

Теоретичният анализ включва анализ на част от структурата на образователната система, образователната ситуация в Гърция след въвеждането на COVID и предизвикателствата пред които тя е била изправена. Описана е изчерпателно ролята на

учители по време на т.нар. Lock down и тяхната подготовка към преминаване в онлайн обучение в училище, неговите добри и проблемни страни по време на синхронното и асинхронно обучение и начина на преподаване. Налице е описание на Интеркултурното образование и неформални практики като средство за интеграция на бежанци, имигранти, малцинства и социално слаби групи по посока тяхната социализация.

Цялостното изследване е подчинено на поставената изследователска цел, свързана с разработване на апробира модел като средство за интеграция на бежанци, имигранти, малцинства и социално слаби групи по посока тяхната социализация в условията на криза. Проведеното изследване е в логическа взаимовръзка с теоретичната част, както и с общата идея на дисертационния труд. Основната цел на изследването е двустранна. От една страна проучването цели да проучи ролята на учителите като учещи през целия живот и тяхната адаптация към онлайн обучението, а от друга - анализира се степента, в която гръцките учители по английски като чужд език са използвали неформално обучение/онлайн инструменти за преподаване на интеркултурно взаимодействие в мултикултурна образователна среда в предучилищното и училищното образование по време на пандемията. Основната хипотеза е подкрепена с подкрепящи изследването въпроси, които достоверността и представителността на изследването. Извадката се състои от общо 100 гръцки учители по английски като чужд език, които работят в детска градина, в начални или средни училища. Повечето от учителите са жени на възраст от 45 до 54 години и преподават в детски градини, основно, или в средно училище. Освен това, по-голямата част от участниците имат преподавателски опит от 16 до 20 години и имат постоянна учителска позиция. За събирането и обобщаването на данните е използван Google въпросник, който дава възможност за изчерпателен анализ чрез използване на статистическия пакет SPSS. Отговорите на всички въпроси са онагледени с различни видове хистограми, диаграми и кръгови диаграми.

Налице е обобщение на крайните резултати с направени конкретни изводи и препоръки.

2. Констатации и препоръки

Във връзка с представеният дисертационен труд на тема: „**Обучение – онлайн и неформално образование за интегриране на деца на бежанци и имигранти**“ могат да се направят следните две констатации и две препоръки:

2.1. Констатации:

1. Дисертационният труд има подчертана теоретична и практико-приложна

значимост.

2. На база на изследователски подход са налице отговори на всичките поставени изследователски задачи.

2.2. Препоръки:

1. Ценността на предложения дисертационен труд е опитът да се разработи и апробира модел като средство за интеграция на бежанци, имигранти, малцинства и социално слаби групи по посока тяхната социализация в условията на криза. Препоръката е, на база констатираните доказателствата, да се разшири приложимостта на модела не само по изследваната посока, но и в интердисциплинарен аспект, който да дава по-големи възможности.

2. За по-голяма представителност на модела е препоръчително следващите статии по темата да бъдат публикувани не само в годишници или сборници от конференции или в специализирани списания в България, но и в чужбина.

В тази връзка възниква следния въпрос: Смята ли докторанта да актуализира цялостното си съдържание/структура на модела си, така че той да включва насоки за учители как да преподават и при възникнали други форсмажорни обстоятелства като бедствия, локални конфликти, война ?

Заклучение

Въз основа на гореизложеното считам, че разработеният дисертационен труд на тема: **„Обучение – онлайн и неформално образование за интегриране на деца на бежанци и имигранти“** с автор Хараламбиа Йоаннис - Сиристатиду притежава всички необходими и задължителни характеристики за научно изследване с принос към педагогическата теория и практика по посока интеркултурно образование в мултикултурна образователна среда. Това ми дава основание да изразя убедеността си, че той заслужава да бъде оценен по достойнство.

Заявявам своя **положителен вот** за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на Хараламбиа Йоаннис – Сиристатиду Професионално направление: 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика - Интеркултурно възпитание)

7.07.2025 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Емил Бузов

